

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill.
Vidéken: félévre 8 kor., negyedévre 4 kor. — fill.

FŐSZERKESZTŐ:

BENEDEK JÁNOS.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:

SZÉKELY IMRE.

POLITIKAI ROVATVEZETŐ:

Dr. BOROSS LAJOS.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Fő tér 42. szám. Lamprecht palota
első emelet, az udvarban.

Mágnás-tenyésztés.

— május 24.

A főrendiház cenzus rendszerű létráján legutóbb három német kapaszkodott fel és mászott be a méltóságos törvényhozó testület aranyos csarnokába. Valami Wimpffenek és egy Trautenberg. A magyar észjárás értelmében nem számár emberek, mert mindegyiknek van juha, ökre, ládájában pénz, egy bögre... sőt több is talán. Az istenadta németjei, miután megkóstolták a magyar földet, vásároltak belőle jócskán s miután magyar állampolgárok lettek, odaültették őket abba a testületbe, amely méltóságos és komoly, hideg és előkelő s amely mindig úgy intézi a dolgát, hogy az ország kenetlen szekerének nyikorgását odafent meg ne hallják.

Igy lesz a Pepiből Jóska, a mándliból párduczos kaczagány, csatos cipőből kordován csizma, mely tüntetve kopog végig azon a szőnyegen, amelyen másodsorban intézik az ország sorsát a született törvényhozók.

Felállott csütörtökön a Ház ülésén Benedek János, ez a vérbeli magyar ember s nagyon figyelemreméltó beszéd keretében a főrendiház eltörlését kívánta. Nem a két Wempffen és Trautenberg adja erre

az eszmét. A főrendiház régen megérett arra, hogy az aranyos csarnokban racsosoló urakat kitessék-eljék, ha mindjárt mély hajlongások között is, a kapukulcsot pedig bedobják a Dunába, amely mellé, egy rongyos ország bánatára, gótstíli palotát építettek.

A cenzusrendszer, amelynek alapján a Wimpffenek magyar törvényhozók lesznek, tisztára mágnás-tenyésztés. Ha valakinek pénzt adott az Isten, a mindenkori kormányelnök segítségével ide bátran beléphet s ha talán hiányoznék a czim: egy kis jótékonyág árán még gróf is lehet belőle.

Ilyen formán a főrendiház nem magyar törvényhozás, aminthogy ezt az elnevezést lényegében már régen nem is vindikálja magának. A főrenddé kinevezés tisztára mágnás-tenyésztés, amelyre nem annyira a magyar kormánynak, mint a bécsi köröknek van szüksége. Illetve az összefüggés folytán mind a kettőnek. Mert sajnos, az egyik létfeltétele a másiktól van függővé téve s a magyar nemzet tehetetlenségét és szegényét képezi, hogy mindig a Lajthán tul voltak az erősebbek.

A bécsi kéz így erősítheti magát a magyartalajban. A Wimpffenek és Trautenbergek csak egy-egy czövekek, akik azonban a bécsi sán-

czokat mégis csak megerősítik. — Hogy a főrendiház intézményét a liberálisizmus teszi szükségessé, az olyan mondás, hogy maga Tisza, a düledező szabadelvűség végső lovagja, sem hiszi. Egy fecske nem csinál tavaszt.

De a főrendiház jó arra, hogy mindenki, akit születése és pénze erre praedesztinált, beleüljön s országos politikát csináljon az az ember, akinek malom alatt a helye. Ez az ósdi, megpenészesedett légkör örök ellensége volt minden haladásnak s téve-tagadva a magyar ügynek is.

Legyen általános szavazati jog mellett választott képviselőház s szabad választás útján függetlenül összeállított felsőház! Legyen vége egyszer ennek a mágnás-tenyésztésnek s találjon otthonában magyarra a magyar!

Délibábok hősei.

— május 24.

Soha annyi millió nem volt az ember száján, mint ezekben a napokban. Ezer milliós költségvetés, háromszázhusz milliós beruházás, háromszáznegyven milliós rendes katonai kiadás, négyszázötven milliós új és rendkívüli katonai szükséglet. Mennyi tömörked pénz! Hogy bírja ezt elteremteni a magyar nemzet, amelynek sorsa egy májusi esőtől függ?

Vége is odajutunk, hogy izzadunk,

Sovre őrszemen.

Irta: Jakab Miklós.

A negyedik ütegnél volt az idej rekruták között egy harmincz-harminczöt éves nagybajszú kövér oláh is. Ugy hívták, hogy Ilie Sovre. Büntetésből öt évre volt besorozva, mert a rendes ujoncozási időben sohasem jelent meg s most is csak véletlenül került a csucsai vásáron a csendőrök kezébe. Van ilyen vén katona a nagyszabasi oláh ezredéknél akárhány, többnyire a Csucsai körüli havasok pásztoraiból kerülnek, kik egész életüket fenn a fenyvesek közt, az Isten szabad ege alatt töltik, kis juh vagy kecskenyájakkal s tekintet nélkül időjárásra, évszakra, soha fedél alá nem mennek.

Kecskepásztor volt Sovre is. A katonai élet semmiképpen nem volt inyére s igen neh ze lehetett a fogásokba belehozni.

Amint felöltöztették, tovább két hétnél nem lehetett csizmát huzatni a lábára, nem pázolt egy sem s csak úgy a havasról hozott boeskorban vágta az ájnczell-marsot a káplár Keresztes glidjében. Utóvégre is Rozenblumnak, a suszternek egy pár egé-

szen új fejelést kellett, hogy a lábára igazítson.

Meg volt már a csizma is, de Sovre mégsem volt egészen katona, nem tudta felhuzni.

A tüzemester ur Mühl úgy rendelte ki az oberkanonir Zakariást istápolóul, a bamba vén oláh mellé.

Zakariás aztán egy heti szigorú instrukció után végre annyira haladt a rekrutával, hogy az csizmáját nemcsak fel és le tudta huzni előírás szerint, hanem ki is tudta fényesíteni.

Haladt eközben Sovre, a káplár Keresztes kardlapjának jóvoltából, egyéb katonai tudományokban is szépen lassan előre. Megtanulta, melyik a jobb, melyik a bal lába, hogyan kell azt a kommandóra egymásután szedegetni; megtanulta a halsbindlire (nyakkendő) új stráflit varrni gyolesből huszonnégy öltéssel, amint elő van írva, ha a régi piszkos.

Megtanulta, hogy hová kell tenni este a sipkát, hová az utászkest, a bluzt, nadrágot és csizmát. Megtanulta, hogyan kell megvetni az ágyat és hogy kell banni a mosdókészülékkel, ezzel az ördögös masinával, melyen csak egy csapat ereszt meg

az ember s már úgy foly a víz, mint valami kis vizesés a fenyvesben. Megtanult szoval sok-sok olyan mesterséget, melynek tudása magasabb katonai szempontból mind feltétlenül szükséges; de azért mégsem volt ő olyan katona, mint a többi.

Ha este a parancsot kiadták, nem ment a városba, nem elegyedett pajtasai közé, nem beszélt senkivel, hanem leült ágyavégéhez, elővette kurtaszáru kis juhászpipáját, rágyújtott s bámulta a felszálló kékes bodor füstkarikákat.

Eleintén ügyet sem vetettek reá. Később bosszantották s mikor ez sem használt, nem törődtek vele.

Engem a különös öreg katona eleitől kezdve érdekelt. Egy este, amint szokása szerint ágya fejénél elmélázva ült, megszólítottam.

— Miről gondolkozol, Sovre?

— Mé rog' domnu Freibillig,* igen sok

* Az oláhoknál szokásos megszólítás: Kérem. (Kérem, önkéntes ur.)

ember van itt, unalmas nekem! Nem állom én ezt ki sokáig!

— Unalmas? Hogy-hogy?

— Ott, ahol én feintetem, a havas fenyvesek között nem volt más, csak én

MODERN GŐZMOSODA Debreczen, Széchenyi-u. 42.
Telefon. Gyűjtő kocsii.

fáradunk, szántunk, vetünk s a föld termését adminisztráljuk (sokkal többet ennél úgy sem tesszük) és minden munkálkodásunk színét lefőzzük meddő befektetésekre, amelyeknek termékenyítő és gyümölcsöző hatása nincs és nem lehet. S mindezt azért, mert van egy illúzió, hogy nagyhatalomnak — véljük magunkat! Hát nem vagyunk mi fantaszták és délibábok hősei?

A magyar delegációban erős vita folyt a katonai kormány hajmeresztő új követeléséről, hadihajók, ágyuk, lövészek, csupa gyilkos szerszámok nagyarányu beszerzéséről. A delegátus urak szörnyen megvannak rökönnyedve, de azért szavaznak, mint a köles. Őszintén beismerik, hogy megvannak döbbenve, de nem akarván leszállani a nagy államférfiúi átgondolás magaslatáról, megadják a császárnak, ami a császáré!

Az ország: — majd csak meg lesz valahogy! Él magyar, áll Buda még s a magyarok Istene majd megsegít. Hát nem délibábos politika ez?

S hová lyukad ki végre is az urak hadakozása ott a delegációban? A kaszárnyák föliratára! Hát nem jellemző dolog ez?

De lássuk ezt a kaszárnya-kérdést: mi a nevazetes benne?

A magyar törvényhozásban nagy háboru dút, nemzeti aspirációk és nemzeti követelések jegyében. Egy évig tartott az obstrukció, amely fölforgatta az állami élet rendjét s az egész országot izgalomba hozta.

Végre is nagynehezen sikerült békét szerezni, bizonyos ígéretet fejében, amelyek közt a kaszárnyákon levő német föliratok eltávolítása is szerepelt. — A magyar nemzet azt óhajtja, hogy a kaszárnyáink homlokán ne hivalkodjék fölöttünk a német. Ez csak nagy dolog? És mos föláll a delegációban Tisza István miniszterelnök s azt mondja, hogy jó, jó, majd megváltoztatjuk a föliratokat, de csak alkalomadtán, mert az tüntetés volna és izléstelenség, ha ő magyar nemzeti hős pozíciójába vágná magát s neki menne az egész országban a szegény kaszárnyáknak.

A dolog, mondjuk, csekélység, mindenféle nagy szemponttal szemben. De nem boszantó e, hogy még az ilyen csekélységet is elűtik, amikor magyar dologról van

szó? Az vajjon nem tüntetés-e, egyáltalán elkerülni a magyar nemzeti pozitúrát s a hadsereg részéről nem izléstelenség és nem tüntetés-e, ragaszkodni a német fölírásokhoz, abban a balga hiedelemben, hogy a német szóban rejlik a szent malaszt, amely nélkül megbomlik a hadsereg, összedől a monarchia és vége a világnak?

A különböző K. u. k. sárgafekete fölírás, a sok *Commando, Depot, Ergänzungs-Bezirk, Garnison-Spital* stb., oly törzsökös magyar községekben ahol egy lélek se tud németül: érdemes-e arra, hogy az ember ne tüntessen mindez utálatos Gessler-kalap eltávolításával?

Az egészről igazán beszélni is alig érdemes. De éppen ez a mi sorsunk, hogy azok között a sajátos viszonyok között, amelyekben élünk, a kicsiségekbe terelődünk a mi nagyóhajtásunkkal, a mi nagyvagyódásunkkal, amely idegen áramlatok sodrába jutva, örökösen hánykolódik a remény és a kétség, a nagyot akarás magasba törő orma, és a megalkuvás szűk völgye között. Ami nagy nemzeti óhajtásunk és ami nagy nemzeti vagyódásunk ott lebeg örökösen a délibábos magyar levegőben s ha olykor derűsen süt ránk a nap: nyomban eltelünk mámoros gyönyörűséggel, mert magunk előtt a magyar nagyhatalmat és a magyar nemzet dicsőségét látjuk.

A régi Debreczen.

— Az utolsó kurucszentendő —
1710 számadásai.

A város kiadásait a napló következőleg csoportosítja:

1. Konvencziók és salláriumok. (Belső tisztviselők fizetése.) Ilyen czímen 1710 ben 3524 forintot fizettek s ennek nagyobb részét a 9 pap és tanár egyenként 220 forintot tevő konvencziója, a két kántor, a klasszikus praeceptorok, kántor gyermekek fizetése, vették igénybe. A két notárius együtt 350 forint készpénz fizetést kapott. A tanács salláriuma együttvéve 640 forintot tett. A főbíró, főmender (népszónok) és tanácsnokok fizetése egyenként 40 forint volt. A fiscus (ügyész) csak 20 forintot kapott egész évre.

Káplár Keresztes hat emberével — köztük Sovre — a löportoronyhoz volt ki-rendelve.

A löportorony Nagy-Szeben határán két erdő közt egy hepehupás sikon van.

Mikor az új őrség kiérkezett s a régít felváltotta, az őrparancsnok káplár még egyszer fülébe rágta minden emberének a kötelességét s azzal bevonult az őrszobába.

Nem is volt semmi baj, egészen hat óra feléig este, mikor a harmadik őrszemet állítják fel.

Ekkor került Sovrera is a sor.

Az ut szelére állították, hogy annál hamarabb észrevegye, ha valaki vizsgálni jön, vagy pedig valami baj van.

Még elég világos volt. A hepehupás kaszálon talán már harmadszor sarjadt ki az éretlen, gyöngye fűszál: az apró gödrökben, süppedékekben pedig az őszi kikerics kesői virágai bujtak ki a kövér földből; de a közeli havasok szürkületi ködén már keresztülillogott a hó és szürkés volt az égbolt.

Sovre felhagyott egyenletes sétájával s kivont szabályját a földre eresztve a távolba bámult.

A közelben mély csend honolt, csak a paplaki kápolna estharangjának hangját hajtotta néha arra az estéli szellő.

A kápolna felé vezető ösvényen azonban, ahol mélabusan ömlött el a kezes esti félhomály, egyszerre csak — elnyújtva a magas hangokat — énekelve haladt föl a dombra egy bucsujáró áhitatos sereg. A Szűz Mária és Szent Miklós képes zászlók hajlongtak, ingadoztak, el-eltűntek, majd ismét megjelentek a fordulónál; nyomukban

2. Városgazdák költségei. Ezeknek czime a naplóban nincsenek felsorolva, — csupán a pénztárosok által a bíró utalványaira a városgazdáknak kifizetett összegeket találjuk. De úgy sejtjük, s ezt a sejtémet megerősíti az 1728. évről kezünk között levő városgazdai számadás, hogy a gazdálkodás házikézeltése körül felmerült csaknem mindenféle kiadás, főként az anyagszerek és a hadak számára szükséges takarmányneműek beszerzésének költségei figlaltatnak az 1710. évről kimutatott 7042 forintban.

3. Annonáriusok (magtárgondnokok) kiadásai ez évben 1528 frtot tettek. Ez a költség a papok, professorok, kántorok, városi alkalmazottaknak járó buza-árpa, konvenczió és másként is szükséges élel-bevásárlás következtében állott elő.

4. Külsőknek való kiadások. Ide sorolták Rákóczi Ferencz fejedelemnek. Károlyi Sándor és több kurucz főuraknak, tiszteteknek, nem különben a császári generálisoknak önként s részben kénytelenségből adott pénzeket, valamint némely visszafizetett kölcsönöket és az ezen ügyekben tett utazások költségeit is néha. Figyelemre méltó, hogy a hanyatló nemzeti ügyet az esztendő egész folyamán, még az esztendő utolsó hónapjában, sőt a következő év elején is segítette pénzzel Debreczen városa. Közvetlenül felséges fejedelem urunknak, azután Károlyi Sándornak, Kajdi István colonellusnak, Vay Adámnak körülbelül huszezer frtot fizettek ki. Négy ízben márcz. 12, 21, 27 és május 23-án a tárgy közelebbi meghatározása nélkül összesen 5675 frt kiadás merült fel, amelyet Váczy János szenátor ur „egy valamely tisztnek“ és valamely expediciók alkalmával vitt magával.

Aligha csalódunk, ha úgy véljük, hogy vagy Löwenburg váradi parancsnok, vagy Steinville generális, vagy mindkettő csikarta ki ezt az összeget a megfélemlített debreczeniektől. Epen erre a megszerzésre vonatkozhatik Pálffy özászári fővezérnek decz. 1-én kelt levelében ígért biztatása, hogy gondoskodott: Steinville és Löwenburg többet ne követelőkzenek tőlünk. Mikor Pálffy az ötvenezer frt hadi adóval rémitette meg a várost, akkori szokás szerint, amit a közfelélfogás nem tartott ellenkezőnek a tisztességgel és lovagi becsület-

meg a kecském. Nem láttam embert, csak egy esztendőben egyszer, mikor a csucsai vásárra hajtottam nyájam fölőslégét és a bucsusokkal a templomba is elmentem. Nem is szeretem én az embereket, rosszak azok, uram, mind. Káromkodnak, lopnak, csalnak s nem félnek még a bune Dumnezeo (a jó Isten) haragjától sem. Milyen más ott még a levegő is, milyen tiszta, egészséges; mikor szürkületkor összeterelem a nyáját s meggyujtom éjjeli kis tüzem, megszólal a Bonczavár kis kápolnájának harangja. A fenyőillattal balzsamos gyenge esti szél felém hajtja hangját, önkéntelen térdre borulok s imádkozom. Ilyenkor olyan boldog, olyan megelégedett vagyok s nincs más kívánságom, bár csak mindig így élhetnék. Azután, miatha ábrándjaiból magához tért volna, nagyot sóhajtott s így folytatta: Nem megyek én vissza többet oda, uram; érzem, megfojt engem ez a zárt levegő, megöl a jólét, a kényelem. Ott rongyos voltam, sokszor esztendőig sem ettem húst, mindig a szabad eg alatt a pusztá földön háltam; de mégis meg voltam sorsommal elégedve. Itt húst eszem mindennap, ágyban hállok, czifra ruhám van, félányit sem fáradok, még sem tudom kitartani.

Félig meghatva, félig szánakozva biztattam, hogy beleszokik majd ebbe is. De ő csendesen rázogatta fejét s miután pipája kialudt, ágyát kezdette igazítani és lefeküdt...

Még nem fújták az őrségek felváltását, de a kirendelt negyedik ütög már készen állott az indulásra. A tűzmester Mühl, a vén csatáló szigorú szemekkel végigvizsgálta még egyszer s mikor az egész ütög hibátlan volt, utnak indította.

vonult lassu kanyarodással, lehajtott fővel az áhitatos tarka népség. Az őszi est nyugalmas, megható hangulata nyugodott az egész vidéken s a nyugalmas ünnepi csendben messze hangzott az egyszerű oláh parasztok gyakorlatlan éneke...

Sovre alulról, az utszérlől nézte őket. Szemeit valami ellenállhatatlan erő a mozgó tömegre szegezte és valami mélységes fájdalommal a lelke mélyén nézte-nézte a bucsujárók elmosódó képét, amint lassan, méltóságosan vonult föl a kis kápolnába.

Nem látott mást semmit, csak ezt a képet s nem hallott egyebet, csak azt, hogy — a kis kápolna piczi harangja közben csengett, csengett... Ugy, mint otthon a havason a Bonczavárban.

Aztán hirtelen, önkénytelen térdre ereszkedett s nem látott, nem hallott semmit, semmit... Imádkozott.

Nem hallotta a másik ór hangos „halberdó“-ját, nem hallotta a főhadnagy ur Welther közelgő kemény, sarkantyus lépteit, nem látta, mint veszi az fel földreest szabályját, nem hallotta a tiszt recsegő, erős hangját, amint reáformedt, nem érezte, amint vállait keményen megrázta...

Csak a kis harang messze csengő hangja bilincselte le minden figyelmét s amint az elhallgatott, arcra bukott a gyér fűbe...

A kis harang utolsó hangjával elszállt a lelke is...

Szive szakadt meg a honvágy érzelmétől, mely e perczben ellenállhatatlan erővel ragadta meg a szegény, elgyötört, vén szívet!

tel, ugynevezett discretiókkal, bizalmas ajándékokkal próbálta puhítani, engedékenységre bírni a teljhatalmu császári vezért. Nov. 25 én 100 aranyat, decz. 10-én pedig többet háromszáznál kapott Páffy gróf a tanácstól Váci uram utján. Akkor történt ez, amikor a követelt 25,000 frt helyett, csak 18,000-et vihett meg neki Váczy János. Ugy látszik ennyivel meg is elégedett a hatalmas feldmarsal.

A Pápai Jánostól kért 1000 darab s a Károlyi Sándortól felvett 450 drb arany visszafizetése is, összesen 7395 magyar frt erejéig a külsőknek teljesített kiadások között szerepel. Jövedelmező beruházást egyetlen egy tételnél találunk. A Balku familia parlagi poreziói elzalogosításáért ez évben fizetett a város 300 frtot.

A külsőknek való kiadások összesen 55,693 forintra szaporodtak.

5. Commissiókra való kiadások, amelyeket a főbíró utalványára fizettek. Nagyon sokféle költség van itt előszámálva. Ajándékok, alamizsnák, uti költségek, a nagytemplom zsindelezése, Csengeri Pál széniorának a t. tanács collatioja (120 forint); az egri püspöknek vásárolt posztó ára (115 forint), Károlyi Sándor, Beresényi urfi és más kurucz urak ezüst díszítési stb., stb., együtt 7701 forint.

6. Téli kvartélyokért való fizetések a hadaknak 1710 november 23., december 1. és 1711 január 7., nagyobb részben Károlyi Sándor kezébe, összesen 10,601 forint.

Mindeme kiadások végösszege ugyan csak meghaladja a 84,900 forintot, sőt néhány forinttal több is, mint a kiszámítható bevétel.

Zoltai.

EGYHAZ ÉS ISKOLA.

Egyházkerületi közgyűlés.

— május 24.

A tiszántuli egyházkerület holnapi közgyűlésének programját ma már véglegesen megállapították és a tárgysorozatot is kinyomtatták. A közgyűlésnek 174 tárgya van, ezenkívül 13 bírósági ügy.

Holnap, a közgyűlés első napján délelőtt, a magyar református-ságot és az egyházkerületet egyetemlegesen érdeklő dolgokat tárgyalnak. Majd a bizottságok jelentései és előterjesztései következnek. Délben 1 órakor püspöki ebéd lesz 40 közgyűlési tag részére. Délután 4 órakor az Andaházi-Szilágyi intézet ügyeit tárgyalják és az intézetbe való felvételeket eszközlik.

Csütörtökön, 26-án délelőtt az egyházmegyék, névszerint az alsószabolcsi, beregi, bihari, debreczeni, felsőszabolcsi, heves-kunsági, máramarosi, ugocsai, nagybányai, nagy-károlyi, nagyszalontai és szatmári egyházmegyék belügyei kerülnek tárgyalás alá.

Utána a Karsa István dr. nyugalmomba vonulásával a jogakadémia megüresedett magyar magánjogi tanszékre; a K. Kiss József nyugdíjazása által a főgimnáziumban megüresedett fizikai és matematikai tanszékre és a Kovács Lajos volt tanítóképzési igazgató

halálával megüresedett természetrajzi tanszékre választanak az egyházkerületi tagok.

Ugyanaz nap délben Dégenfeld József gróf ad ebédet a közgyűlés tagjainak. Délután bírósági ügyek következnek.

27-én, pénteken délelőtt a közgyűlés a tárgysorozat addig le nem tárgyalta ügyeit intézi el. Délben Kiss Aron püspök ismét 40 teritékü ebédet ad.

Minden jel arra mutat, hogy a holnapi közgyűlés igen nagy arányú lesz. A tárgysorozat ilyen nagy még nem volt.

A közgyűlés tagjai is felette nagyszámban jönnek el. Elmaradásukat ez ideig csak Tisza István gróf miniszterelnök és Hajnal István egyházmegyei gondnok jelentették be.

A közgyűlés, mint rendesen, a főiskola dísztermében fog ülésezni.

Ma délelőtt a főiskola kistermében Zsigmond Sándor böszörményi esperes elnöklete alatt előértekezlet volt.

Kormánybiztosok az egyházkerületben. Ma küldte meg a közoktatásiügyi miniszter Kiss Aron püspököt az ev. ref. egyházkerület gimnáziumaiba kinevezett erettségi kormánybiztosok névsorát. Eszerint Békésen Géresi Kálmán debreczeni tankerületi főigazgató, Debreczenben Erdélyi Pál a kolozsvári tudomány egyetemi könyvtár igazgatója, Hajduböszörményben Kiss Aron (a püspök fia) budapesti paedagógiai igazgató, Hódmezővásárhelyen K. Kiss József debreczeni ev. ref. főiskolai igazgató tanácsos, Kisujszálláson Öreg János dr. debreczeni ev. ref. akadémiai tanár, Máramarosszigeten Szádeczky Lajos dr. kolozsvári tudomány egyetemi nyilvános rendes tanár, Mezőtúron Székely György dr. sárospataki ref. főiskolai igazgató, Szatmárnémetiben Ballagi Aladár dr. budapesti tudomány egyetemi nyilvános rendes tanár lesznek a kormánybiztosok.

Terefere.

— május 24.

A debreczen-sámson-balkányi h. é. vasut szépen kiesztelt és a megvalósítás felé jól indult tervét sutba tették. A kormány nem akarta, persze, mert az egész érdekelt lakosság akarta.

Most már csak az az egy halvány reménység maradt fenn, hogy a kormány stratégiai szempontból mégis csak szükségnek fogja tartani a balkányi vasut kiépítését, tekintettel a balkáni állapotokra.

Bánffy Dezső báró megtartotta Szegeden programbeszédét. Az új párt apja ujjat húzott a szabadelvű párttal is, a 48-as párttal is. Azt hangsúlyozta ötvös-károlyi szellemben, hogy aki kormánypárti, legyen igaz kormánypárti, aki ellenzéki, legyen igaz ellenzéki.

De ő maga olyan, mint a kapuczi-ner. Az ellenzéki elvtiszteesség tejfehérét

összekeveri a kormányképesség érdekének kávé-feketéjével.

Hogy aztán a szegediek ezt izletesnek fogják-e találni, az más kérdés. Nem hisszük, hogy a 48-as *Klauzál*-városból 67-es *klauzula*-város váljék!

A sztrájkoló vasutasok ügyében a bíróságok és a MÁV igazgatósága mind a ketten felmentik a sztrájkvezetőket.

A bíróság a vádtól, az igazgatóság az állástól.

Nem hiába szólásmód itt Debreczenben, hogy ráadásul kellene még egy toronyóra láncszal. Mert a debreczeni toronyórák különféle pártokra oszlanak. A nagytemplom egyik órája a haladó párt, a másik a maradékpárt hive, a kistemplomé meg éppen szociálista tendenciákra mutat hajlamot, gyakran beszünteti a munkát.

Csak egy óra működik pontosan a városban: a záróra. És most *Hauer* Berezi ezt is meg akarja állítani!

Mák virág.

NAPI HIREK.

— **Thaly Kálmán** s a katonai követelések. A magyar politikai élet köztisztelőben álló kitűnőségét, Thaly Kálmánt, városunk első kerületének képviselőjét felkereste a bécsi „Zeit“ egyik munkatársa, hogy elmondja neki egyes bécsi lapoknak azt a perfid és lehetetlen híresztelést, hogy Rákóczi hamvai hazaszállítása fejében lemond a függetlenségi párt minden erősebb küzdelemről. Thaly természetesen ezt az alantjáró tisztátalan vádaskodást nem vette komolyan, de felhasználta az alkalmat, hogy az osztrák publikumnak Rákóczi csodás alakjáról egyet-mást beszéljen azzal a nagy szeretettel, amely ezt a tiszta szívű, rajongó historikus működését olyan varázslatosan rokonszenvenessé tette. Az interjú befejező részében a következőket mondta a függetlenségi párt tiszteletbeli elnöke:

Nagyjelentőségű a király elhatározása. De hogy valaki azután ráfogja a függetlenségi-pártra, hogy ezért cserébe szegre akasztja az ellenzék kötelességteljesítését, ez amilyen rosszindulatú, olyan alacsony gondolkodásra vall. Ahogy igazságtalan követelésnek tartjuk a civillistát s ellene foglalunk állást, pártunk épp olyan komolyan és határozottan lép fel az abnormis katonai követelések ellen. Az természetes kívánságnak látszik előttünk, hogy a hadsereg legyen becsületesen felfegyverkezve, mert ha már fizetünk véradót, akkor nem azért tesszük, hogy katonáinkat tehetetlenül, védtelenül megszárolják le komoly háború esetén. Azonban ilyen kolosszális követelések az ország mostani gazdasági helyzetében teljesíthetetlenek.

— **Kossuth Ferenc**, a függetlenségi párt elnökének állapotában — mint őszinte és nagy örömmel jelenthetjük — olyan lényeges javulás állott be, hogy remélhetőleg a jövő hét végén elhagyhatja a betegszobát. A beteg hangulata most már állandóan derült s zavartalanul, teljes figyelemmel kísérheti a politika és közélet minden eseményét. Reméljük és minden magyar embernek az őszinte kívánsága, hogy Kossuth Ferenc gyors gyógyulását most már semmi se hátráltassa.

Hartstein Kálmán a magy. kir. államvasutak gépgyára vezérügynökségének kerületi képviselője ajánlja a gépgyár összes termékeit. Kisebb mezőgazdasági eszközeit, a „Kinesem vetőgépet“ amely alsó és felső mag lefolyásra van alkalva, továbbá a legjobb minőségű gépeit, vizhatlan ponyvákat, benzín motorokat, teljes malomberendezéseket, elsőrendű gyártmányú orotakarmányt stb.

Alszökeknél könnyebb lebonyolítása végett használt gépek újabb vásárlása esetén előnyösen becseserőltenek.

— **Az ünnepnapok alatt.** Az idő kedvezett a Pünköszt ünnepének. Mindakét napon zavartalan szép nap volt, ami a város minden rangú és rendű lakóit mozgalmassá életre serkentette. A reggeli és délelőtti órákban megteltek a templomok, délelőtt megélénkült a piacz-utcai korzó, délután a nagyerdőben nyüzsgött-forgott a tömeg, este és éjjel a vendéglők és kávéházakban leptek el minden asztalt. Különösen a szokásos pünkösztetűfi nagyerdei népnépzés folyt le elevenen és hangulatosan. A kisvasut nem győzte kivinni a közönséget. A nap folyamán mintegy 14—15000 személyt szállított. A nagyerdőn több mint huszonezer ember engedte át magát az ünnep mulatságának. A nap dícséretére legyen mondva, minden simán és zavartalanul ment végbe.

— **A második vágány ellen.** A debreczeni helyi vasut a Miklós-utczától a Bikáig terjedő Piacz-utczai vonalon a kistemplom felőli oldalon párhuzamos vágányt tervez a teherforgalom lebonyolítására. Az érintett vonal mentén levő összes ház tulajdonosok e terv hallatára aláírási ívet köröztek egymás közt a második sinpár lerakása ellen, mert az nagyon közel esnék a gyalogjáróhoz, veszélyeztetné a gyalogjárók biztonságát és szépségszempontról is hátrányos volna. A háztulajdonosok ebbeli nézetéhez csatlakozott a ref. egyház is, miután a kistemplomba járó nagyszámú hívők nyugodt menetét a templom előtti utat beborító kettős vágányon közlekedő vonatok gátolnák és veszélyeztetnék. A beadványt ma nyújtották be a polgármesteri hivatalhoz. Reméljük, hogy a városi tanács elutasítja a helyi vasut kérelmét és nem engedi a város főterét vasuti rakodóvá átalakulni.

— **Gázvilágítás a városi villákban.** A városi tanács, hogy a város tulajdonát képező nagyerdei villáknak értékét fokozza, azzal a tervvel foglalkozik, hogy a villákba bevezeteti a légszeszt. A légszesztigazgató erre vonatkozólag már elkészítette is a terveket és költségvetést. A vezeték költségeit a város fedezné, a felszerelést a bérlő fizetné meg. A tanács azt akarja, hogy a jövő tavasszal kezdjék meg a munkálatokat, mert az ideai költségvetésben nincs erre fedezet.

— **Kereskedők országos egyesülése.** Az O. M. K. E. pünköszt vasárnap alakult meg Budapesten a hazai kereskedővilág rendkívüli érdeklődése mellett. A közgyűlést Szabó Kálmán, a debreczeni kereskedelmi és iparkamara elnöke, vezette. Az egyesületbe belépett eddig 13 kereskedelmi és iparkamara, 88 vidéki és 22 fővárosi kereskedőtársulat 14,949 taggal, továbbá egyénilag 6116 vidéki és 1252 fővárosi tag. Az egyesület elnökéül Sándor Pált választották meg egyhangulag, riadó lelkesedéssel, aki Szabó Kálmán lendületes és magvas üdvözlő beszédére kifejtette az egyesület célját. Ebben a legörvendesebb az, hogy az egyesület az önálló vámterület kivívását tűzte ki feladatául és nemzeti szellemben akar működni. Este a Royalban nagy társasvacsora volt. A közgyűlésen Debreczenből is többen vettek részt. Ott voltak Szabó Kálmánon kívül Szávay Gyula kamarai titkár, Kardos László, Kontsek Géza és Rácz Lajos dr. az O. M. K. E. hajdumegyei kerülete, Bárdos Géza a Kereskedelmi Társulat, Bechert Manó és Weinberger Sándor dr. a Kereskedelmi Csarnok képviselőjében.

— **Eljegyzés.** Folyó hó 22 én délután tartotta eljegyzési ünnepélyét Dankó Béla igyekvő fiatal kereskedő Nagy Erzsikevel, polgár Nagy József szeretetre méltó kedves leányával a Szappanos-utca 5-ik számú családi háznál, a kiterjedt tekintélyes polgári család legközelebbi rokonságának jelenlétében. A kedélyes ünnepély a kora reggeli órákban ért véget Kiss Béla zenekara közreműködése mellett.

— **A hatvan-utczai vasúti sinpár burkolata.** A hatvan utczai lóvasúti sinpár kikövezésének teljesítése ügyében a tanács erőyes hangú határozatban hívta fel a helyi vasutat. A vasut erre a felhívásra megküldötte a válaszáat, melyben azt mondja, hogy a szerződés ötet nem kötelezi a burkolat elkészítésére, de ha a város ad követ, hajlandó a burkolatot saját munkásaival elkészíttetni. A tanács azon a véleményen van, hogy a szerződés szerint lehetne ugyan kötelezni a helyi vasutat a sinpár kikövezésére, de tekintettel arra, hogy ez hosszantartó jogi vitát provokálna és az a sinpár kikövezése már halaszthatatlan, a városi tanács nem akarja a sinpár kikövezését tovább halasztani, mert elsőrendű közegészségügyi szempont kívánja meg a kövezést, a tanács a burkoláshoz szükséges követ kiadja azzal, hogy a kövezést haladéktalanul kezdje meg a vasut.

— **A katonai csapatkórház építése.** A katonai csapatkórház építésének ügye sok vihart idézett már elő a közgyűlési teremben. Végre a vihar lecsendesült, mert a miniszter utasította a várost, hogy a véderő törvény értelmében köteles a katonai csapatkórházat felépíttetni. Az ügyben jövő hó 10-én vegyes bizottság gyűlést tart a városháza nagytermében.

— **A felsőbb leányok mulatsága.** A debreczeni ev. ref. felsőbb leányiskola ideai tavaszi mulatságát szombaton e hó 28-án tartja meg. Az iskola igazgatósága erre nem küld szét külön meghívókat.

— **Gyémántlakodalom.** Adler Farkas, hajdusoboszlói tekintélyes és megveszerte köztiszteltetben álló földbirtokos és neje Fisch Eszter a gyémántlakodalom ritka ünnepélye előtt állanak. Junius 26-án lesz hatvan éve, amikor egymásnak örök hűséget esküdtek és a gondviselés különös kegyelméből erőben és egészségben érik el a ritka családi ünnepet. Gyermekeik kívül, köztük Acsády Ignác dr. a Magyar Tudományos Akadémia tagja, a kiváló magyar történetíró, Acsády Jenő kir. főmérnök a kereskedelmi miniszteriumban, Adler Samu hajdusoboszlói takarékpénztári igazgató, számos unoka, dédunoka és kiterjedt rokonság vesz részt az örömnépnep. — De a közönség minden körében szeretetteljes érdeklődéssel tekintenek a szép családi ünnep elé, mert Adler Farkas a közügyekben évek hosszú során át élénk részt vett megyéje és városa hasznára, jótékony-sága pedig kifogyhatatlan. Tíz év előtt tartott aranylakodalma alkalmából a derék pár bőkezű nagy jótékony alapítványokat tett.

— **Halálos szerencsétlenség a lóverseny-n.** A hadsereg egyik jeles urlovasa tegnap délután életével fizette meg nemes passzióját. Kassán tegnap, pünköszt második napján tartották meg az urlovasok versenyét. A verseny utolsó előtti számánál, a nagy akadályversenyben halálos szerencsétlenség történt. A debreczeni lóversenyekről is jól ismert egyik urlovas Folbert főhadnagy lova az utolsó akadály-

nál ele-ejt és lovasát. — Folbert nyiregyhazi 5. huszárezredbeli főhadnagyot maga alá temette. Az utána ugrató lovasok már nem tudták elkerülni a szerencsétlenül járt főhadnagyot és hárman keresztül gázoltak rajta. A főhadnagy segítségére siettek nyomban, de eredmény nélkül, mert mikor odaértek, már nem élt. A főhadnagy tragikus halála általános és mély részvétet keltett, úgy a katonaság, mint a közönség körében.

— **Esküvő.** Füredi Sándor hegedűművész, a szatmári zenede tanára vasárnap vezette oltárhoz Weisz Olga urleányt. Az esküvőn számosan vettek részt.

— **A „Petőfi Dalkör“ választmánya** ma délután 6 órakor ülést tart, melynek egyetlen tárgya a karmester választás lesz. Ugy értesülünk, hogy eddigelő három pályázat érkezett a dalkör elnökéhez s a pályázók mindegyike rátermett a betöltendő állásra. — A választás eredményéről holnap lapunkban referálunk.

— **Sertésvész a megyében.** A sertésvész újra pusztít Hajdu vármegye több helyén. Ujabban Hajdúböszörmény városban tört ki a járvány, amelynek következtében a város területét zár alá vették.

— **Tűz a színházban.** Jeney Miklós rendőrkapitány befejezte a vizsgálatot a színház nézőterén szombat délután 5 óra után előfordult tüzesetben. A vizsgálat megállapította, hogy az eset alkalmával a színház nézőterének állóhelyén csomagolással elfoglalt Uránia-alkalmazottak semmiben sem hibásak. Az eset csak úgy történhetett, hogy a világosító a színpadon gyújtotta meg gyufával a kezében tartott borszeszlámpát, amelynek lángja nyitva van. A nyílt lánggal ment aztán a férföltözők előtt és a baloldali folyosón át a baloldali ajtón a földszintre. Az ajtó előtt levő száraz, poros függöny ettől fogott tüzet. Csak a jó szerencse óvta meg a színházat a nagyobb veszedelemtől, mert sem a házmester, akinél a színház kulcsai vannak, se a színházi tűzoltó nem volt bent a nézőterén. Az ellenőrzés hiányosságára és megbocsáthatatlan gondatlanságra vall az, hogy a színház házmestere nem maga nyitja ki a színházat azok előtt, akiknek ott dolguk akad, hanem saját szakállára helyettesít, valami fiatal hetest tart. A fővilágosító se maga teljesíti rendkívüli óvatosságot igénylő feladatát, hanem szintén valami helyettesít tart. A színházi tűzoltó pedig elhanyagolja kötelességét, nincs benn a színházban, amikor ott emberek járnak. Most is többször elhagyta a helyét, mert más dolgokat kellett végeznie. Holott a színházi tűzoltónak nem szabadna megengedni, hogy bármi más-sal is foglalkozzék, hanem teljes figyelmét a színházra kellene fordítania. Egyáltalában időközönként változtatni kellene a tűzoltót, mert ha mindig ugyanaz van ott, közönyössé lesz és elhanyagolja fontos kötelességét. Ugy értesülünk, hogy Jeney Miklós rendőrkapitány a vizsgálati iratok beterjesztésével az ellenőrzésre és felügyeletre vonatkozólag konkrét javaslatot is tett a városi tanácsnak. Bizony, legfőbb ideje, hogy megváltoztassák a kényelmes ósdi felügyeletet, hogy így nagyobb veszedelemnek idejekorán elejét vegyék! Színházra szükség van, mert az nemcsak szórakozó hely, hanem nemzeti közművelődési intézet. Ha pedig lennie kell, hát legyen minden tekintetben modern.

— **A Kossuth-dalkör választmánya** ma este Sas-utca 2. számú helyiségében, Szele György elnöklete alatt ülést tart, melynek tárgya a július 3-án tartandó

hangverseny. A dalkör szombaton este Bacsó Dávid dr. egyetemi titkár tiszteletére névnapja alkalmából szerenádót adott. Bacsónál sokáig elidőzött a vig társaság. — Vasárnap délután kivonult a dalkör a Kosuth utcái temetőbe, Szentessy Jánosné sírjához. Ugyanis Szentessy né a dalkör egyik alapítója volt és vasárnap volt halálának az első évfordulója. A sírnál a dalkör gyászdalokat énekelt.

— **Házasság.** Halász Nándor debreczeni ékszerész eljegyezte Eichhorn Alajos leányát, Rezsinkét, Liptó-Szent-Miklósról.

— **Öngyilkos tövényészki aljegyző.** Gyulay Sándor, kir. törvénytörvényes, a debreczeni előkelő fiatalság kedvelt tagja tegnapielőtt, pünkösdi első napján öngyilkos lett. A fiatal, 28 éves ember együtt lakott bátyjával, Gyulay Gábor honvédőhadnagygyal, a Nyomató-utca 8. szám alatti házában. Gyulay Sándor, aki ügyészi megbízott is volt, napok óta buskomorságban szenvedett. Vasárnap is, dacára az ünnepnek, otthon maradt. Mikor azután bátyja hazament ott találta vérben, holtan fekvő a szobájában. Főbe lötte magát bátyjának egy régi katona fegyverével. A Werden féle puskába Manlicher golyót tett s homlokán durrantotta magát. A lövés után megegyezszen megöltötte a fegyvert, de azt már nem lötte ki, mert összegegyezett és meghalt. Tragikus halála nagy gyászt hozott szegény édes anyjára, özv. Gyulay Lészlónéra, aki együtt lakott két fiával. Az öngyilkosság oka ismeretlen, de úgy beszélik, hogy reménytelen szerelem kergette halálba az ifjút.

— **Az ügyvédi kamarából.** A debreczeni ügyvédi kamara dr. Spett Ernő mezőtúri és dr. Domján Jenő kunszentmártoni ügyvédek névjegyzékébe felvette. Közönségre teszi továbbá a kamara, hogy Báthor Gábor szolnoki ügyvédet kir. közjegyzővé történt kinevezetése folytán névjegyzékéből törülte, iródiáját pedig dr. Vigh Gyula szolnoki ügyvéd vette át.

— **Hajduböszörményben** részvényaláírás indult indult meg egy városi helyi-érdeklő vasút részvénytársaság alakítása céljából. A vonat a városon keresztül az államúthoz, onnan pedig a téglási úton a szőlőskertek között a Csahér-ig menne, teher és személy szállításra lenne berendezve. 4000 drb. 20 koronás névértékű részvényt kellene jegyezni. Határidő 1904. július 1-je, — alaptőke 80 000 korona, már eddig nagyon sokan jelentkeztek aláírásra.

— **Ácsmesterek gyűlése.** Az összes ácsmesterek rendkívüli gyűlést tartottak pünkösdi első napján. Egyhangulag kimondták, hogy kőműves mesterektől ácsmunkát többé egyáltalán nem vállalnak fel. Ezt a határozatot tegnap végérvényessé emelték. Megjelentek a debreczeni ácssegédek küldöttsége is, mely kijelentette, hogy mivel nekik is fontos érdeküket szolgálja ez a határozat, teljes lélekkel esatlakoznak ahhoz. Ez alapon az ácsok ismét felkértek a közönséget, hogy ácsmunkák végzésére csakis ácsmestereket szerződtesse.

— **Vesztett garázdalkodása.** Nagy Lajosné Jónás Eszter a Halápon a Tóbi-féle tanyában volt bérlő. Tegnap a gazdasági udvarban foglalatoskodott épen, mikor a kutyájuk megtámadta és megmarta. Eleinte ügyet sem vetettek a dologra, estefelé azonban a kutyán teljes valójában kitört az ebdüh. — Megvesztett s le kellett bunkózni. Nagy Lajosné felszállítja a Pasteur intézetbe.

— **Jogászok mulatsága.** Hagyományossá vált Debreczenben a jogász-majális, a nyári táncmulatságok legfényesebbje. Az idén azonban szakítanak a jogászok a hagyományokkal és először a szokásos majális rendezésétől. Mindazáltal lesz nyári táncmulatságuk. A jogászfűjesség ugyanis a jogász segélyegylet közkedvelt elnökének, ifj. Ozory Istvánnak tiszteletére június 2-án este 8 órakor a nagyterdei Dobos pavillonban társasvacsorát ad, amelyen a debreczeni

társaság előkelő családjai közül számosan fognak részt venni. A társasvacsorát tánc fogja követni, mely bizonyára kárpótolni fogja ifjú hölgyeinket az elmaradt majális élvezeteiért. A vacsorajegy ára 3 korona. Kapható Békés Lajos, Borsos Kata és Zádor Lajos üzletében. A táncmulatságra nincs külön belépő-jegy.

— **Egy használt, jó karban levő ájtájszott zongorát keresek** ének tanításához. Czim a kiadóhivatalban.

— **Legújabb belügyminiszteri rendelet** jelent meg valamennyi vármegyei és városi törvényhatóságokhoz, melylyel elrendeli, hogy a cséplőgépek körül gyakran előforduló sérülések, az első segély késedelem nélkül való nyújthatása céljából, minden cséplőgép üzeménél egy kifogástalanul zárodó kemény fából készült mentőszekrényt, különféle kötszerekkel és anyagokkal felszerelve, készenlében tartassanak. Ilyen cséplőgépekhez szükséges legújabb mentőszekrények szigorúan a magy. kir. belügyminiszteri körrendeletnek megfelelően berendezve és kiállítva Polgár Sándor orvosi műszer- és kötszergyárossal Budapesten, VII., Erzsébet-körút 50. sz. darabonként 50 koronáért megrendelhetők. (Arjegyzéket a czég bérmentve küld.) Fenti czégnél minden egyéb kötszerek, betegápolási tárgyak, saját gyártmányu sérvkötők, összes gummiárak stb. stb. legjutányosabban beszerezhetők.

— **Teljes tennis felszerelés,** tennis rakettek, labdák, hálók, valamint a legjobb minőségű football és fűláb labdák olcsón beszerezhetők Mentze Henrik újdonságok áruházában, Piacz- és Szent-Anna-utca sarkán. Rakett huzása és javítása elvállaltatik.

— **Letzter József fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme** Piacz-utca 44., dr. Ujfalussy-ház. **Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejárataánál levő kirakatokban.**

TÁVIRATOK.

(Érkezik d. u. 1/2 órakor.)

— A „Debreczen” eredeti távirata. —

A király a betegeknél.

Budapest, május 24.

A király ma délelőtt gróf Paar főhadsegéd kíséretében meglátogatta az Erzsébet-szanatóriumot. Utjában a közönség lelkesen éljenezte.

Óriási vihar.

Tapolca, máj. 24 Tegnap d. u. itt iszonyu vihar dühöngött. A jég tönkretette a vetéseket. A szőlő teljesen elpusztult. A lakosság kétségbe van esve, nagy inség előtt áll.

Öngyilkos tanuló.

Sepsi-Szent-György, május 24. Nyitke József VII. osztályu tanuló revolverrel szíven lötte magát. Rögton meghalt. Tettéről magyarázatot nem hagyott hátra.

Orosz-japán háboru.

Pétervár, május 24. A Wladivosztok közelében tartózkodó japán czirkálóhajót az oroszok a levegőbe robbantották.

Harcz a medvékkel.

Belényes, május 24. A közeli domboványi határban két medve bukkant fel. Az emberek üldözöbe vették. Két esendőr rájuk lőtt, de nem talált. Mintegy kétszáz ember verődött össze a vadállatok üldö-

zésére, miközben a medvék két embert súlyosan megsebesítettek. Végre Belényes a att sikerült a vadállatokot agyonütni. A sebesülteket bevitték Belényesre.

A féltékenység áldozata.

Öngyilkosság vitriollal.

— május 24.

Az indokolatlan féltékenység, a vad féltés, a bizalmatlanság, a sanda gyanu áldozata lett ma délelőtt egy életé delén levő férfi.

Életének eldobása által öt apró gyermek lett árva s egy áldott állapotban levő asszony lett özvegy.

Nagy Bertalan gépjavitóműhelyi munkást már régen gyötörte a féltékenység, pedig — mint ismerősei beszélik — az asszony becsületéhez szó sem fért. Nagy Bertalan hiába iparkodott megnyugtanni ismerős, rokon, barát, neki semmi sem használt. A szerencsétlen ember annyira bebeszélte magának a felesége hűtlenségét, hogy elhátározta, megváltik az élettől.

Az ünnepre Sátorajauhelyre Sándor nevü bátyjához ment s attól elbucszott, mert — mint mondta — meg fog halni.

Bátyjától tegnap jött haza s ma reggel — mint rendesen, kiment a műhelytelepre. Alig kezdtek a dolgozhoz, Nagy Bertalan elhagyta a dolgozókat s egy nála levő üvegből ivott néhány kortyot. Az üvegen vitriol volt, ami természetesen összeégette száját, torkát, gyomrát.

A munkások azonnal köréje csoportosultak s iparkodtak segíteni a szerencsétlennen. Csakhamar megérkezett a helyszinre Bardócz András rendőrbiztos Balkányi Ede dr. rendőrorvossal és Nagyot a kórházba szállították.

Féltiz órákor vitték be a kórházba, hol Ujfalussy József dr. kórházi főorvos vette gyógykezelés alá, de segíteni rajta lehetetlen volt s az öngyilkos munkás déli 12 óra előtt borzasztó kínok közt meghalt.

Halála előtt egy órával volt künn Orosz László rendőrfogalmazó és kérdezte a beteg-től, szeretné-e látni, a feleségét.

Nagy azt mondta, hogy a feleségét nem akarja látni csak a gyermekeit. Mire azonban azok megérkeztek, akkor már Nagy Bertalan halott volt.

A vizsgálatot folytatják, de a hulla felboncolását valószínűleg mellőzni fogják.

MULATSÁG.

— A Polgári Kör juniálisa.

Városunk legvirágzóbbtársaskörének egyike, a Polgári Kör ez évben is meg fogja tartani jóhírű nyári mulatságát. A résztvevő közönség nagyrészenek sürgetésére ugyanis kimondotta legközelebbi ülésében a választmány, hogy a Magyar testvérek országos híru zenekarának közreműködésével — folyó évi június hó 11-én a nagyerdei vígadóban juniálist tart, melynek sikere érdekében az eddig szokásos rendező bizottság helyett maga a kör tisztikara és választmánya teszi meg a kellő intézkedéseket, s gondoskodik a megbívók pontos szétküldéséről és meglepetésszerű női táncrendekről. E juniálisa már most jónak tartottuk föl hívni a mulatni szerető fiatal-ság figyelmét.

VEGYES HIREK.

* **Összekaszabolt csendőr.** Több, mint 40 sebtől vérezve hoztak tegnap reggel Érmihályfalváról Debreczenbe egy csendőrt. Szabó Sándor csendőr egyedül volt az érmihályfalvai csendőrlaktanyában vasárnap, mert a többi csendőrök a gálospetrii zendülésen voltak. Esti 10 órakor értesült, hogy Érmihályfalva egyik korcsmájában nagy verekedés van. Azonnal elindult, hogy a verekedésnek véget vessen, de a helyszíni nem jutott el, mert egyik sötét utcában egy csapat legény hátulról észrevétlenül rátámadt: a legények földre gyűrtek Szabó Sándort, elvették a kardját és saját kardjával irtózatossan összekaszabolták, véres munkájuk után pedig ott hagyták a földön vérbe fagyva. Ugy találtak rá késő éjjel az utcán. Azonnal Fráter Gyula dr. ottani orvoshoz vitték, ki a sebeket kimosta, bekötözte. Több, mint 40 seb van a szerencsétlen emberen. Levágták a bal fülét teljesen, a jobb kezéről két, a balról három ujját; összevágták az arcát, fejét, vállát, karjait és a bal czombját. A súlyosan sérült csendőrt tegnap reggel behozták Debreczenbe s azóta az itteni honvédkórházban fekszik. Életben maradása nagyon kétes. A Szabó Sándor támadóit keresik s valószínű, hogy a napokban már elfogják.

* **Cukor helyett patkánymérég.** Végzetes szerencsétlenség történt Temesváron, melynek kicsi áldozatai, a 3 éves Hikarda Margit és öt éves bátyja, Géza borzasztó kinok között reggelre kiszenvedtek. A ház egyik lakója ugyanis a faskamrában patkánymérget helyezett el a nagyon elszaporított patkányok kiirtása végett s erről értesítette a ház összes lakóit. A délután folyamán Dömsödi Mihály asztalosmester két mostoha gyermeke, Hikarda Margit és Géza az udvaron játszottak, miközben betévedtek abba a faskamrába is, hol a patkánymérget elszórták. A gyermekek nagyon megőrültek a leletnek, abban a hiszemben, hogy az fehér cukor. Azonnal hozzá is láttak annak fogyasztásához. Alig ettek azonban néhány falatot belőle, amikor heves fájdalmat éreztek és befutottak anyjukhoz elpanaszolni bajukat. — Az asszony utána nézett a dolognak és rémülve tudta meg, hogy gyermekei a patkánymérgeből ettek. Azonnal Frank János dr. kerületi orvost hívták, aki azonban már nem tudott segíteni a szerencsétlen gyermeknek, akik reggelre iszonyu kinok között kihaltak kicsi lelküket. Az esetről értesítették a rendőrséget, mely ez ügyben szigorú vizsgálatot indított meg.

* **Biharmegye a nőemancipációért.** Bihar vármegye most a nőemancipáció előharczosaképpen jelentkezik. Nem nagy a dolog, amiben a vármegye a nők kenyeré mellett állást foglalt, de megelőzi vele az ország minden törvényhatóságát és az az érdek is megilleti, hogy a nők egy újabb kereseti ága érdekében elvi döntést provokált a belügyminiszternél. A múlt esztendő nyarán ugyanis kimondotta a megyegyűlés, hogy ezentúl nők is alkalmazhatók megyei tisztviselők gyanánt a kezelő és segédhivatalokban. Ezt a határozatot most Tisza István gróf jóváhagyta és elvi jelentőségű döntésében általánosságban állást foglalt a nőhivatalnokok mellett. Biharban most nagy érdeklődéssel várják, mikor nevezi ki a főispán az első, végleges, nyugdíjas női irnokot. Már is van a megyeházán egy megfelelően kvalifikált kisasszony, most napidíjas, aki pályázni fog, mielőtt üresedés lesz.

* **Kuruzsló lelkész.** Marosvásárhelyről írják a következőket: Régen suttog a fáma arról, hogy Matora Miklós maroszentgyörgyi gör. keleti lelkész kuruzslással foglalkozik. Beszélnek, hogy a pápa villanygépet szerzett be, melynek szikráival s áramaival hat a tudatlan emberek lelkületére, akik babonás tudatlanságukban földöntuli izének tartják a gép működését. Ujabb fonograffal hat a kedélyekre. S érdekes — amint állítják — hogy reggelenként 3—4 kocsi áll a Matora lakása előtt, amelyek a messze vidékről is visznek ki kuntsaftokat. Matoráról beszélnek, hogy a templomban is „gyógyít”. Mi tudjuk, hogy a vallás kegyességeivel való visszaélés, valamint a kuruzslás a büntető törvénykönyvből ütköző cselekmény. Éppen azért Matora ur esetleges üzelmeire felhívjuk a hatóságok figyelmét, mert az már mégis szégyen, hogy létezzék a XX. században a székely főváros tövében egy kuruzslóhely, mely háboríthatatlanul csalja ki a babonás és tudatlan emberek zsebéből a pénzt s terjeszti továbbra is a sötétséget és babonáságot.

Három nap alatt Amerikába.

— május 24.

Newyorkból azt a szenzációs hírt közlik, hogy egy amerikai gépész olyan multiplex propellert talált fel, melynek segítségével a hajók az Atlanti óceánt három nap alatt átszelhetik.

Kecskeméthy Győző levele Krivány Jánoshoz.

Kedves János cimborám!

Mit szólsz a legfrissebb találmányhoz? Három nap alatt Amerikába! És ezt most találják ki, mikor én már megtettem az utat. De hogyan tettem meg? Egy sötét butorszállító kocsiiban, ahol a levegőt még nehezebb volt lopni, mint azt a csekély összegecskét, amit magamhoz vettem. Átszenvedni az ormótlan alkotmány minden zökkenését, rettegni attól, hogy valami hólyagos eső talál esni, s a sárban elakad mozgó lakásom, enni a fulladt levegőben megromlott szafaládét nap-nap után stb. Lehetetlen leírnom neked azon mizériákat, melyekkel utazásom járt, de nem is akarok untatni vele, csupán elkeseredettségemnek muszáj kifejezést adnom a fölött, hogy miért nem találta ki az az ármányos amerikai gépész még az én időmben azt a tudom is én miféle propellert.. Mennyivel kényelmesebb és mulatságosabb lett volna az én utazásom. De hát így van ez! Szegény embert még az ág is huzza. Hiába, kedves cimborám, mi nem születünk szerencsés csilagzat alatt.

Máskülönbén hogy vagy? Irj mielőbb és ne légy olyan lusta. Hiszen ugy sincs egyéb dolgod.

A viszontlátásig bajtársi kézszerítással üdvözlöl

együttérző cimborád
Kecskeméthy Győző.

Utóirat: A rendőrséget és törvényeséket melegen üdvözlöm és kérem őket, tartsanak meg továbbra is jó emlékeztükben.

*

A másolat hitelél:

Floridor.

A közönség köréből.

Panaszkönyv.

Már egyszer olvasható volt az újságokban a szegény „bolond Gusztó” históriája, figyelmébe ajánlva a rendőrségnek. Ez a szerencsétlen fiú azonban még mindig csak ott csatangol az utcán, ijesztgeti a járó-kelőket és alkalmatlankodik neki. Azonkívül bejár az udvarokra és ott bent is agyon ijesztgeti a gyermekeket, még az anyákat is. Eddig azt hittem, hogy csak bolond. De tegnap a Rákóczi-utcában, midőn rémitgette az embereket, egyszerre csak összeesett, szivgörcsökből vagonlott.

Bizony ideje volna már, hogy Debreczen rendőrsége tegyen valamit, hogy ettől a szerencsétlen fiutól szabadítsa meg a közönséget, mert bizony-bizony az a magával tetszetlen gyermek nem az oka, hogy közönséges „botrányköve” a városnak, hanem azok, akik nem tesznek róla semmit.

INGATLANOK FORGALMA.

Kiss Sándor és neje Lukács Zsuzsanna veszik a pusztá halápi 142 számú tjkvben foglalt 10 hold 543 négyszögöl kaszálót Lukács Juliánna Nagy Mihályné-től 2600 kor.

Berger Adolf veszi a debreczeni 1270 sz. tjkvben foglalt Árpád-tér 36. számú házat Torma Józsefnétől 3500 kor.

Kerek Dánielné Sűvöltös Eszter veszi a debreczeni 8131 sz. tjkvben foglalt Meszena-utca 6 sz. háznak férjét Kerek Bálintot illető fele részét 1175 kor.

Molnár Pál és neje Darázs Terézia veszik a debreczeni 5248 sz. tjkvben foglalt 398 tégyiszögöl homokkerti szőlőt Gómöri Féterné Nagy Máriától 1900 kor.

REGÉNYCSARNOK.

A boldogság.

— Francia regény. —

26

— Küldj valaki mást oda, Mariánna, ne menj magad Mortsang-ba; ne menj sehová, arra kérek, s ma ne kalandozd be a mezőt. Maradj otthon s várj reánk; holnapig megtudod, ha folytathatod-e magános sétáidat, vagy be kell szüntetned egy időre.

— Nem értem.

— Vagy nem akard érteni Jól van! tud meg tehát, Gaucher Fülöp még az éjjel elindult ide, hogy neked egy virágcsokrot hozzon. Csak hogy utat tévesztve, Mortsang-ba vagy más valahová vitte; de ha arra felé lovagolsz, ki vagy téve annak, hogy találkozzál vele.

S ha találkozom is veled?

— Tégya mint akard; én intettelek. Hanem, ha neked tetszik utána szaladni...

— Senki sem gondolhatja, hogy oly sietős volna nekem látni őt.

— De ő maga, igenis gondolhatja.

— Tehát oly végtelen önhitt, izetlen ember volna?

— Ezt éppen nem mondom, a te dolgod megítélni őt; hanem roppant nagy benne az önbizalom, azt már te is észrevehetted.

— Ugy van, de önbizalom és ostobaság közt nagy a különbség. De beszéljen nekem róla keresztatyám, mitán most magunkra vagyunk. Lemondok magam tenni meg ma bevásárlásaimat, mihelyt ön nem helyesli azt, visszamegyek haza s azt fogom mondani, hogy Suzon sántított, nem akartam fárasztani. De azért beszéljünk egy kicsit, miután éppen ily jó időpontban találkoztunk össze.

— En nem összetalálkoztam veled. En lestem jöttödöt.

— Az enyémet? Valóban?

— Igen, a tiédet. Tanácsos a védelemmel tartozom neked mindazon percig, míg így szólsz hozzám: kiismertem a fiatal embert s tetszik nekem. E perc elérkezik, meglehet ma este vagy holnap reggel. Nem gondolom, hogy gyámleányom hosszasan legyen még kezem alatt, a menyinyiben Fülöptől függ.

— Azt hiszi, hogy ma este, vagy holnap teljesen ki fogom őt ismerhetni? Ön sokkal több ésszel s ítélőtehetséggel tesz fel rólam, mint a mennyivel bírok.

— Édesem, te oly balgának akarod magadat feltüntetni, hogy merő kaczer-sággá válik az egész.

— Ah valóban? szólalt fel Mariánna, ki a szokottnál még nagyobb figyelemmel s kíváncsisággal hallgatta Péter szavait, vizsgálta arcát, — csak folytassa édes keresztatyám! Ismertessen meg önmagammal, nekem nincs élénkebb vágyam, mint megtudni, mennyit érek. Ön azt mondja, hogy esztelennek mutatom magamat s pedig nem vagyok az?

(Folyt. köv.)

NYILTTÉR.

MATTONI

Erzsébet Sósfürdője.

Gógyhely Budapest (Budán).

Idény: április 15-től október hó 15-ig.

Kiváló gyógyhatással bír női bajokban és testi bántalmakban.

Rendelő orvos: dr. Polgár Emil.

Egészség-s fekvés. Jutányos lakások. Jó vendéglő. Villamos vasúti összeköttetés a fővárossal.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kir. közjegyző közhírré teszi, hogy Rosenberg Albert özvegye és fia debreczeni cég tulajdonát képező s a debreczeni termény és áruaktárban elhelyezett 18 hordó 3248 kgr. elegysúlyu petróleum folyó 1904 évi május hó 26-án délután 5 órakor a debreczeni termény és áruaktárban megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett el fog adni. Kikiáltási ár 1300 korona.

Debreczen 1904 május hó 23.

Lestyán Adorján
kir. közjegyző.

Angelotti mulató a „Bikában“.

Nagy előadás.

1904 május hó 24-én és minden nap.

Nagy különlegességi Variété előadás, szigorúan családi műsor, hogy azt minden hölgy pírulás nélkül végighallgathatja.

Különösen kiemelendők:

Az eredeti
Barrison nővérek.

Thurzó Ilona,
coloratur énekesnő, a debreceni színház volt tagja.

The Artas,
gentleman akrobaták.

Mr. Bobi,
gyorf stű.

Jammamotas,
japán udvari művészek.

Sarkadi Vilmos,
szalon humorista

Mr. Halt,
a világ legjobb hasbeszélője

A „Kiss színpad.“

Először: A Dongó, bohózat, írta: Szunyog

És a többi 20 tagból álló művészársaság.

Kezdeté 8 óra után.

A kerthelyiség egészen fedve van. Szives pártfogásért esedez

Sarkadi Vilmos,
rendező

Angelotti Vilmos,
igazgató.

A Közgazdasági Bank Részvénytársaság
1904. évi június 2-án délelőtt 11 órakor
saját üzleti helyiségeiben

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a t. részvényesek azon figyelemzetéssel hivatnak meg, hogy az alapszabályok értelmében a közgyűlésen jogukat csak úgy gyakorolhatják, ha részvényeiket a közgyűlés előtt legalább 3 nappal a társulat pénztáránál leteszik.

TÁRGY: A felügyelő bizottságban lemondás folytán megüresedett egy tag helyének betöltése és a felügyelő bizottság egy póttagjának megválasztása.

Debreczen, 1904 május 13-án tartott ülésünkből.

Az igazgatóság.

Mindennemű gyógy és ásványvizek

a legfrissebb töltésben kaphatók:

Fritsch Károly

fűszeráru-üzletében,

Főter, a „Bika“-szállodával szemben.

5999—6042/1904. szám

Árverési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város tanácsa a város tulajdonát képező ugynevezett Csónakázó-tó és a vele kapcsolatos 2 hold 226 négyezög öf földterületnek 1905 évi január 1-ől kezdődőleg 10 egymásutáni évre, azaz 1915 január 1-ig terjedő időre bérbeadás u ján biztosítása végeit nyilvános árverést tűz ki s ennek napjaul f. évi június hó 8 napjának d. e 9 óráját állapítja meg.

Az árverelni szandéko ók az árverési feltételeket a városi számvevőségnél a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetik.

Debreczen, 1904 ápril 28.

A városi tanács.

Van szerencém tudatni a n. é. közönséggel, hogy

Szabó Lajos fiai urak
Szent Annai szőlőtelapének

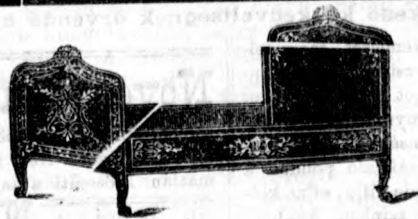
„asztali-bor“

termését megszereztem és azt literenként 30 krajczárért árusítom.

Hektoliter vételénél engedmény. Állandó raktár különböző hegyi és csemege borokból.

Tisztelettel

Máyer Jenő.

Méhészeti cikkek különlegességei
Kerti padok és vasbutorok; kertészeti szerszámok. Épület és butorvasalások. Gazdasági felszerelések. Gyermekekcsik egyszerűtől a legdiszesebb kiállításban. Fürdőkádak és jégsekrények legolcsóbban beszerezhetők:

Tóth Gyula,
vas nagykereskedő,
Piacz-utca 20. és 27. szám.

Tavaszi idényre.

Apró hirdetések.

Díja 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel n omtartott szó 4 kr. 8 fillér

SZŐLLŐNEK való föld Vámospécsen 35 kat. hold e adó. Ára holdanként 180 korona. Értekezhetni Papp Imrénél 372. szám.

ELADÓ HÁZ nagy gyümölcsösessel Széchenyikert 30 szám. Értekezhetni ugyanott.

Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatörés, görcs és más ideges állapotba szenved, kérjen iratot, ingyen és bérmentve kapható a szabd. hattyú gyógyszer-tá-
laltal. Majna Frankfurt.

== PÉKEK részére ==

kenyerre ragasztható számok

füzetekben (egy füzet 1—120-ig kétszer számozva), kapható a

== Városi nyomdában, ==
ára egy füzetnek 10 fill.

HEGEDÜK, GRAMAFONOK és FONOGRAFOK egyelcsőbben kaphatók SCHMIDT S.

Hangszer raktárában.

ESTAKERT

nagyerdei járás, 13. szám, Debreczen legszebb helyén, egy téli lakásra épült villa, szép magas szobákkal, verenda és pince, parkirozott és 640 négyszögöl borszőllővel együtt, előnyös feltételek mellett elado. Értekezhetni ugyanott.

Szőnyegek,

== CSIPKE-FÜGGÖNYÖK, ==

Butorszövetek,

DIVÁN-TAKARÓK,

== STÓROK ==

Szövet- és plüss-függönyök,

Linoleum és Bőrvászon

== kocsi-takarók ==

a legnagyobb választékban

== kaphatók. ==

AZ

UJ SZÖNYEGHÁZBAN

DEBRECZEN,

Kossuth-utca 11. szám.

Hajdusági
Bajuszpedrő.

Védjegy.

Szép bajusz

nyerhető a híres Hajdusági bajuszpedrő használata által, mely legjobb az összes bajuszpedrő készítmények között. A bajuszt nem törli, nem tépi, mindég szép állásban tartja és soha sem keményedik meg.

Egy doboz ára 50 fillér.

Kapható:

Dr. Rotsnek V. Emil
utóda

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerésznél

Debreczen, Kossuth-utca 8. sz.

Valamint Tóth Béla gyógyszer-tá-
rában.

Szives figyelmebe!

Kávéházak, szállodák, vendéglők és kereskedőknek, kik padlójokat tisztán és pormentesen akarják tartani, úgy próbálják meg a kipróbált és nagyon jó-
nak találtatott

pormentesítő olajat,

mely használat után nagyon szép barnás színt nyer Használati utasítással szolgál a hol kapható is

== DARVAS MIKSA ==

fűszer, cemege, gyarmatáru és festék kereskedésében Teletki- és Deák Ferencz-
utca sarkán. Telefon 294. sz.

Uj kenyérsütőde!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy Arany János-u. 8. sz. a. a piac közelében egy jól felszerelt minden igényeket kielégíti ő

pékműhely (sütődét)

nyitottam, ahol a legtisztább kezelés mellett elfogadok kenyér és egyéb tészta sütéket reggel 8 órától délután 3 óráig, sütődém-
ben naponta kétszer friss sütemény és ki-
tűző házikenyér kilója fehér 12 kr., barna 11 kr., rozs 10 krajc. árjával áll a közönség rendelkezésére, kereskedések részére nagyobb és állandó rendelések esetén a lehető legelőnyösebb áron Kávéházak, bodegák, vendéglők, valamint magánházak részére ajánlom az általam készített:

Brassai-féle Bur-rudakat

igen jó ízletes süteményt 7 drb. 10 kr., mely ezideig csak nálam kapható.

Amidőn a n. é. közönség figyelmét sütődémre felhívom, egyuttal magamat szives jó-
adulataiba ajánlva maradtam kiváló tisztelőtel

BRÜLL MÁRTON pékmester.

MIHALOVITS J.

gyógyszertára s gyógyszerészeti műlaboratoriuma a „Kigyó“-hoz

DEBRECZENBEN, FÓTÉR, 31 IK SZAM.

Ajánlja a következő közkeveltségnek örvendő készítményeit:

Harmat-crème arczszépítő s bőrápoló kenőcsét, mely teljesen ártalmatlan, nem zsiroz, tehát nappal is használható s az arcnak üdeséget, finomságot s hamvasságot kölcsönöz. Az arcot tisztítja s fehériti. Kiváló eredménnyel használható arcvörösség, májfolt, sümör, szeplő s egyéb tisztátalanságnál. 1 tégely harmat-crème ára 1 korona. A kréméhez használandó poudert, a

Harmat-arczpor, mely az arcnak üde, ifju színt kölcsönöz, háromféle színben kapható u. m.: fehér, rózsás s crème színben. Kitűnő illata, teljesen ártalmatlan volta s finomsága által vetekedik minden más készítménnyel. Jól tapad és igen jól fed. Próbadoz ára 50 fillér. — **Nagyobb doboz 1 és A Mollitergin,** legkiválóbb arcz s különösen kéz-bőrápoló folyadék, mely a bőrnek selyemszerű lágyaságot, bársonyszerű finomságot kölcsönöz. Fehériti az arcz- s kéz-bőrt. Teljesen ártalmatlan. Nem zsiroz s nem piszkítja a ruhát. Hatása bámulatos és rögtöni! Napégette vagy szélkitűjtta kezeket vagy arczbőrt a legrövidebb idő alatt üdév, finommá tesz. Megbarnult kezeket, eldurvult kéz-bőrt fehérré, puhává változtat. Egy üveg Mollitergia ára 1 korona.

Szomorodni borból kiváló gondallal készült gyógyborok, melyek gyógyérték tekintetében versenyeznek minden e nemű készítménnyel.

Nagy raktár bel- és külföldi gyógyszerkülönlegességekből.

Dr. Borsos-féle

Növényi-hajszesz. Meggátolja a hajkihullást, a fejbőr megkorpásodását, a hajvégek megtörését s megóvja a fejbőr betegségektől. Illata kellemes. Hatása biztos. Használata egyszerű. Nem zsiroz, Nem piszkítja a fehérműt. Teljesen ártalmatlan. Elősegíti a hajnövést. 1 üveg hajszesz ára 1 vagy 2 korona.

Dr. Borsos-féle **Növényi hajkenőcs.** Azok részére, akik a folyadékot nem kedvelik s inkább a kenőcsnek barátai, készül ugyanolyan ható anyagból s ugyanolyan kiváló hatásu hajkenőcs is, mint a Borsos-féle hajszesz. Ezen hajkenőcs is teljesen ártalmatlan. Hatása gyors, biztos! Egy tégely hajkenőcs ára 1 korona. — A Mihalovits-féle — **Iztelen csukamájolaj** teljesen iztelen s szagtalan készítmény, mely undort nem okoz s e végből a gyermekek azt szivesen szedik. — A Mihalovits-féle **China-bor, China vas-bor, Condurangó-bor, Pepsin-bor**

Egy üveg ára 1 korona 60 fillér,